

MOKSL IR K RYB ...

Ekscel encija, Monsinj or ai, Gar bingiej i Sve iai, Miel i ir
Br ang s Akademikai

Miela ir maloni tenka man, kaip Akademijos pirmininkui, pareiga tarti žod Šeštojo Lietuvi Katalik Mokslo Akademijos nari suvažiavimo darb pradžioje. Nuoširdžiai sveikinu visus šito garbingo susib rimo dalyvius. Džiaugsmas ir d kingumas Dievui pripildo siel , matant didel pritarim nedr siai prad tam dideli užsimojim darbui, teikian iam nuostabi vil i .

Lietuvi Katalik Mokslo Akademijos suvažiavimai yra tik lyg meteorin s prošvaist s, monotoniškame, pilkame kasdieniame mokslininko darbe. Šios prošvaist s, tarp daugelio kit , yra dar vienas giliai džiuginantis lietuviškosios dvasios gyvastingumo galingas pasireiškimas. Išguita iš t vyn s, atgimusi Romoje, Akademi ja, palyginti, smarkiai auga ir stipr ja pasaulio lietuvi tarpe, pasidarydama tarptautine ar bent tarpvalstybine. Vargiai gal jo Akademijos k r jai pramatyti, o pasakiusiam tik ti, kad netolimoje ateityje Akademijos suvažiavimai vyks pasaulio didmies iuose, garsiose sostin se, pa iuose kult ros centruose ; kad t suvažiavim dalyviai bus gausesni ir gal aukštesni kvalifikacij , negu t vyn je. Nedr si tremtin , prad jusi suvažiavim tradicij užsienyje, Dievo laiminama, Akademi ja tur jo entuziazm suk lus suvažiavim Chicagoje, nemažiau reikšmingas, tikiuosi, bus šis pradedamas suvažiavimas pasaulio didmiestyje, New Yorke. D l sekan io suvažiavimo jau varžosi Vokietija ir Kanada *.

Ne tuš iam pasididžiavimui tai sakau, bet nor damas pabr žti du svarbiu dalyku. Pirmasis lie ia praeit , antrasis ateit . Sunkiai vertinami nuopelnai Akademijos steigimo iniciatori : prel. Aleksandro Dambrausko, vysk. Pranciškaus B io, prof. Stasio Šalcausko, arkiv. Juozapo Skvirecko ir daugelio daugelio kit , kaip

* Minimas suvažiavimas, VII iš eil s, vyko Romuvoje (Hüttenfeld b. Lampertheim, Vokietijoje), Vasario 16 gimnazijos patalpose, 1967 met rugpi io 23-27 dienomis. VIII suvažiavimas vyks 1970 metais, rugs jo 1-6 dienomis Toronte.

didžiojo Akademijos mecenato Amerikos Lietuvi Katalik Federacijos, kuri nuo pat Akademijos sik rimo galino j išaukl ti didel mokslinink kadr ; nuopelnai suvažiavim organizatoriaus Lietuvoje, prof. Juozo Ereto ir v l daugelio daugelio kit , kurie savo moksliniu ir organizaciniu darbu yra prisid j prie Akademijos išaugimo. Dideli nuopelnai Akademijos atgaivinimo tremtyje kv p jo ir nenuilstan io skatintojo, tuometinio m s ministro Paryžiaus pasiuntinyb je, dr. Stasio Ba kio, atgimusios Akademijos mecenat Didž. Gerb. prel. Pranciškaus Juro, Didž. Gerb. klebono Juozapo Karaliaus ir šio suvažiavimo glob jo Didž. Gerb. dr. Juozo Kazicko, vis šio suvažiavimo organizatori , geradari paskaitinink , pasišventusi bendrai veiklai darbinink . Tai yra dideli m s kult riniai laim jimai variose srityse. Tikrai pelnytai galime mes visi didžiuotis ir nuoširdžiai dži gauti, ypaiai, kad prie m s džiaugsmo prisideda ir Šventojo T vo palaiminimas.

Šita pa ia žvilgsnio praeit proga teb na leista nors kelet žodži tarti apie paskutini met Akademijos veikl . Apie Akademijos id j , jos charakter , darbus, personal galima pasiskaityti kun. prof. Stasio Ylos studij *Lietuvi Katalik mokslo Akademija*¹, o apie paskutini met Akademijos veikl kun. Rapalo Krasausko pranešim *Lietuvi Katalik Mokslo Akademijos veikimo ir darbit, apžvalga*^{1 2}. Visa tai aplenkiu. Vien tik fakt noriu dabar sumin ti : Chicagos suvažiavimo pasisekimo karštyje, Akademijos vicepirmininkas prof. Zenonas Ivinskis labai teisingai pranašavo : « Akademija nevirs užkonservuota sen pensinink archyvine staiga, bet ji eis su gyvenimu ir ims tek ti gyvo k rybinio bei mokslinio darbo srove»³. Jo pranašyst patvirtino pati tikrov : Akademija br sta, bet ne sensta, o gyvena, saky iau, nesibaigian ia jaunyste ! Atgaivinus jos veikl tremtyje, jos nari buvo tik arti 60. Visi senosios kartos. Dabar j yra 172. Vien tiktai per vienerius paskutiniuosius metus sijung 40 jaunosios kartos mokslinink , žymioje dalyje vairi universitet profesori ar dirban i valstybiniuose tyrim institutuose.

Šita proga miela man pristatyti ir pasveikinti tris naujus narius mokslininkus : prof. dr. Adolf Damuš , dr. Juoz Girni ir prof. dr. Alfred Senn , pirmosios centro valdybos nar Lietuvoje. Gaila, kad Akademijos nariai nepasinaudojo savo teise, nepasi l daugiau narius mokslininkus. Bekalbant apie narius, tenka su-

¹ L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darbai*, V t., Roma 1964, 3-28 psl.

² L.K.M. Akademijos *Metraštis*, I t., Roma 1965, 329-342 psl.

³ L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darbai*, V t., Roma 1964, 605 psl.

min ti, kad po paskutinio suvažiavimo Chicagoje, trys jos nariai yra laim j piln atbaigim amžinyb je, b tent : dr. Juozas Leimonas, mir s 1963.V.4 d., prof. dr. Steponas Kolupaila, mir s 1964.IV.9 d. ir prel. prof. dr. Kazimieras Šaulys, mir s 1964.V.9 d. J mokslin s veiklos apžvalga bus duota Akademijos Metraštyje, o paskutin šito suvažiavimo dien , pirmadien , 9 vai. prel. Juras atlaikys už juos ir kitus, anks iau mirusius Akademijos narius gedulingas šv. Mišias. Visus narius ir sve ius maloniai kvie iu dalyvauti pamaldose ir pagerbti mirusi j atminim .

Sumin tina taip pat, kad po paskutinio suvažiavimo Chicagoje 1961 metais, sik r nauji Akademijos židiniai New Yorke, Naujojoj Anglijoj, Detroite, Montrealy. Eina pasitarimai d l židini steigimo Philadelphijoje, Toronte, Washingtone, Vokietijoje, Clevelande ir kitur. Didel s reikšm s yra baigiamas organizuoti Lietuvi Studij Institutas Romoje (Lietuvos istorijos ir Religin s kult ros Institutas) ir prie jo jau veiki s Dokumentacin s medžiagos apie religin pad t Lietuvoje archyvas. Min tinas ypatingai judrus istorijos sekcijos, Chicagos ir Naujosios Anglijos židini veikimas. Šis pastarasis geguž s 31 dien sušauk vienos dienos pirm j vieš židinio suvažiavim su trimis paskaitomis, kuriose dalyvavo virš 30 asmen .

Nuo praeities, nuo laim jim žvilsgnis krypsta ateit . Su pagrindu mes didžiuojam s Daukant , Valan ium, Basanavi ium, Kudirka, Dambrausku, Šalkauskiu ir daugeliu kit . Bet nepakanka didžiuotis. Mums reikia naujo Kudirkos, naujo Dovydaio, Šalkauskio, naujo Paltaroko, Valan iaus, naujo Daukšos, naujo Merkelio Giedraio. Ir aš neabejoju, — mes j turime.

Didysis m s kult rinis laim jimas, kur k tik sumin jau, kartu darosi ir nauju, dar didesniu uždaviniu. Akademij nor ta sunaikinti, bet štai, visi pasaulio mokslo šaltiniai pilnumoje jai atsiveria ir yra, taip sakant, po ranka. Mes galime smarkiai praturt ti dvasioje arba, atmet galimybes, sumenk ti ir subli kšti šio dvasinio turto akivaizdoje. Mes galime arba tik naudotis civilizacijos blizguiais bei jos dovanomis ir nesulaikomai smukti, arba kurti, dvasiškai augti ir br sti. Neišsakomai didingos galimyb s suteiktos m s tautai ne tik pasisavinti vis pasaulin kult r aukš iausiame laipsnyje pa iuose jos šaltiniuose, bet ir savuoju paj giu našu prisid ti prie pasaulin s kult ros suklest jimo, žmonijos dvasinio atgimimo.

Gyvenimas ir mirtis, betariant *Deuteronomo*⁴ žodžiais, yra

⁴ « Apsvarstytk, kad šiandien sta iau prieš tavo akis gyvenim ir gerum , o iš kitos pus s mirt ir piktum , kad myl tumei Viešpatį, tavo Diev , vaikš-

pad ti prieš m s akis. Prieš m s tautos ir prieš kiekvieno iš m s asmeniškai. Nuo m s apsisprendim ir poelgi priklausys m s ir m s tautos ateitis. Laim jimas tikras. Reikia tik ryžtingumo, reikia veržlumo, dr sos !

Gyvename pasaulin s kriz s ar, gal tiksliau pasakius, pasaulin s evoliucijos neuralginiuose centruose. Gyvename per jimo laikotarp iš vienos eros kit ⁵.

Mano nuomone, skirtumas tarp besibaigian io ir ateinan io laikotarpio bus daug didesnis, negu tarp viduramži ir renesanso. Atrodo, kad ateina laikas, kada bus galima dar žem je pritaikyti *Apreiškimo* žodžius : *Ecce omnia facio nova* — « Štai aš darau visa nauja » ⁶.

Visi sutinka, kad daug kas nesugr žinamai eina prie galo, ko n jokiomis pastangomis nebe stengsi sulaikyti, ir kažkas ateina, formuojasi naujo, ko nepaj gsi išvengti. Ta iau visi sutinka, kad šitas persilaužimas vyksta. Ir jis daug didesnis, gilesnis, negu kad b t galima j dabar išsakyti. Ir tai vyksta ne tik technikoje, moksle, bet visose gyvenimo srityse ; palie ia ne tik vien klas ar taut , kaip pranc z revoliucija, bet vis žmonij , pla iau ir giliau net negu raudonasis komunizmas. Tokia visuotin , tokia gili yra ši kriz , ši evoliucija.

Dar negalima gerai charakterizuoti ir aptarti busimojo laikotarpio, kuris vietoje planetarinio, — po nelaukto mokslinink siskverbimo mikrokosm ir makrokosm , — bus pilna prasme kosminis, paženklintas ypatingu technikos sigal jimu. Neretas net dr sta nauj j laikotarp charakterizuoti, kaip technikos ir materializmo pergals laikotarp . Ta iau, neži rint viso to, yra dar ir kit ženkl ir davini , kurie akylam steb tojui padeda spr sti apie naujosios evoliucijos linkm , kuri galima charakterizuoti, kaip

iotumei jo keliais ir laikytumei jo paliepinimus, status ir nutarimus, kad b tumei gyvas, ir kad jis daugint tave ir tave palaimint žem je, kurios paveld ti eini. O jei tavo širdis nukryps ir nenor s klausyti, bet apgautas paklydimo garbinsi svetimus dievus ir jiems tarnausi, skelbiu tau šiandien iš anksto, kad ž si... Šaukiu šiandien liudytojais dang ir žem , kad sta iau prieš jus gyvenim ir mirt , palaiminim ir prakeikim . Pasirink tat gyvenim , kad ir tu b tum gyvas ir tavo palikuonys ir myl tumei Viešpat , tavo Diev , ir klausytumei jo balso ir jo laikytumeis (nes jis yra tavo gyvenimas ir tavo dien ilgumas), kad gyventumei žem je, d liai kurios Viešpats prisiek tavo t vams Abraomui, Isaokui ir Jok bui, kad j jiems duosi s » (*Pakartoto statymo* knyga 30,15-20 ; plg. *Ecclī* 15,18).

⁵ Pla iau ši tem yra nagrin j s inž. Jonas Rugis studijoje *Ar atomo tyrin jimai prad jo nauj er* ? (Žr. L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darbai*, V t., Roma 1964, 339-357 psl.).

⁶ Apreiškimas 21,5.

kov už žmogaus kilnum (*dignitas*) ir už teisingumo gyvendinim *. Išiilgimas šit vertyvi yra visuotinis. Tad ir busimasis laikotarpis, jeigu ir nebus žmogaus kilnumo (*dignitas*) realizavimo laikotarpis tikrai nebus n technikos ir materializmo laikotarpis, bet, blogiausiu atveju, bus aršios kovos, — kovos tarp slibino ir moterišk s*⁷, — kovos tarp materializmo ir dvasios.

Istorija n ra akla. Ne aklas likimas ar b tinyb lemia ateit , bet pats žmogus, Dievo pavestas, kuria j ir tuo pa iu istorij . Istorinis vyksmas yra ne kas kita, kaip ano, dar Rojuje gauto, sakymo užvaldyti žem vykdymas⁸. Tai ne kas kita, kaip Dievo prad tosios k rybos t sinys iki visiško atbaigimo, iki naujo dangaus ir naujos žem s, naujosios Jeruzal s⁹. Ir štai, dabar esame mes akivaizdoje šio stipraus, gal dar niekad tiek stipriai nepasireiškusio visos žmonijos išsiilgimo tikrojo žmogaus kilnumo, kuris

* T pa i minti pabr žia ir Vatikano II Visuotinis Susirinkimas, tarp kit sieki atpažindamas visuotin ir gil žmogiškojo kilnumo išsiilgim : « Sub omnibus autem istis exigentiis latet profundior et universalior appetitio : personae scilicet atque coetus pienam atque liberam vitam, homine dignam, sitiunt omnia quae hodiernus mundus eis tam abundanter praebere potest proprio servitio subicientes » (Pastoralin konstitueja *Gaudium et Spes*, 9 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1031 psl. ; lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 176 psl. arba Vilniaus (1968) — 126 psl.). Iš šio didesnio žmogaus kilnumo išsiilgimo pripažinimo kyla ir kiti asmen lie i reikalavimai: « Ex vividiore humanae dignitatis conscientia exoritur, in variis mundi regionibus, studium ordinem politicum-iuridicum instaurandi, in quo personae iura in vita publica melius protegantur, ut sunt iura libere sese coadunandi, consociandi, proprias opiniones exprimendi ac religionem privatim publiceque profitendi. Tutamen enim personae iurium condicio necessaria est ut cives, sive singuli give consociati, in rei publicae vita et moderamine actuose participare possint » (Ten pat, 73 nr., 1095 psl. ; lietuvišk vertim žr. Botono leidinio 254 psl. arba Vilniaus — 182 psl.). Palygink taip pat *Gaudium et Spes*, 41 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1059-1060 psl.; lietuvišk vertim žr. Bostono leidinio 210-211 psl. arba Vilniaus — 151-152 psl.

⁷ *Apreiškimas* 12-13 ir 19-21 skyriai.

⁸ « Ir Dievas juodu palaimino ir tar : Veiskit s, ir dauginkit s, ir pripildykite žem , ir j pavergkite, ir viešpataukite j ros žuvims, ir dangaus paukšiams, ir visiems gyvuliams, kurie kruta ant žem s » (*Pradžios* knyga 1,28).

⁹ « Tuomet aš ma iau nauj dang ir nauj žem ; nes pirmasis dangus ir pirmoji žem nu jo, ir j ros jau nebebuvo. Aš, Jonas, ma iau švent j miest , nauj j Jeruzal , nužengian i iš dangaus nuo Dievo, pasirengusi , kaip sužieduotin , papuošt savo sužieduotiniui. Aš gird jau didel bals iš sosto tariant : Štai Dievo padangt su žmon mis, ir jis gyvens su jais ; jie bus jo tauta, ir pats Dievas bus su jais j Dievas. Dievas nušluostys nuo j aki kiekvien ašar ; mirties daugiau nebebus, nei dejavimo, nei šauksmo, nei skausmo nebebus daugiau ; nes kas buvo pirma, išnyko. Tuomet s dintis soste tar : Štai aš darau visa nauja » (*Apreiškimas* 21,1-5 ; pgl. *Apreiškimo* vis 21 ir 22 skyri).

buvo aptemdytas praeityje ir dar labiau temdomas dabar. Šitas žmogaus kilnumo išsiilgimas yra ne kas kita, kaip dar vienas didingas ir reikšmingas žingsnis Dievo plan realizavime*.

B t vaikiškai naivu pasišauti pakreipti istorijos eig ar save paskelbti vadais. Ta iau, iš antros pus s, b t nepateisinas ir nedovanotinas apsileidimas, ištižimas ir didel atsakomyb visiškai atsisakyti šios pareigos, žem užkasti gautus ypatingus talentus, nes kaip tik šio klausimo sprendimui, šio uždavinio vykdymui esame Apvaizdos išrinkti, pašaukti, paruošti, apdovanoti. Tai kiekvieno m s asmeninis pašaukimas, o ypatingai kiekvienos institucijos, kaip kult rin s ištaigos, tad juo labiau Akademijos, nes joje, turin ioje graži tradicij , labiau negu kitoje institucijoje telkiasi k rybingiausias j gos.

Ir niekas tenedr sta, jeigu taip galima išsireikšti, daliniais sprendimais «lopyti» pasaulio vyki eigos, ar m ginti istorijos vyki rat pasukti atgal. Tai reikšt savo pareig išdavim , paneigim iš Apvaizdos gautojo uždavinio, tai reikšt prieštaravim pa iam Dievui-K r jui jo k rybiniuose planuose. Tokie bus gyvenimo nušluoti. Nieko n ra pas Diev pasenusio ; visa jis daro nauja. Nieko jis nekuria serijomis, juo labiau siel , kurias individualiai, su meile išugdo asmenyb mis, kad, jas sudievin s, padarant savo dievyb s dalininkes, save panašias : *sigillatim fecit corda eorum*, sako Psalmistas¹⁰.

Kadangi, kaip min jau, pasaulio k rimas, tiksliau sakant jo atbaigimas, tebevyksta, tik jau nebe aklai per betarp , visagal Dievo tart žod «teatsiranda », bet per žmogaus k rybišk pasireiškim , labai svarbu perprasti ir pasiimti tiesa, kad šis pasaulio k rimas, jo užvaldymas, sudvasinimas ir visiškas atbaigimas nevyksta pagal atskir žmoni užma ias, bet pagal Dievo Apvaizdos amžinuosius planus. Niekas neturi didesn i ideal , niekas n ra platesni , pažangesni paži r , didesn s tolerancijos kaip Dievas, nieko n ra atviresnio pažangai, nieko k rybingesnio, kaip jo turimieji su pasauliu ir visa žmonija planai. Pas Diev visa yra nauja, k rybinga, šviežia patekan ios saul s spindulio, atsispind jusio rasos lašelyje, šviežumu. Š k rybingumo, tiesos, naujumo, atbaigimo bei tobulumo troškim neišdildomai ir efektingai Dievas dieg kiekvienon sielon. Ir tai daugiau ar mažiau kur iai ar iškalbingai

* II Vatikano Visuotinis Susirinkimas tai vadina naujuoju humanizmu, kuriame atskiras žmogus yra sis monin s es s atsakingas prieš savo broli ir istorij : *Gaudium et Spes*, 55 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1076 psl., lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 231 psl. arba Vilniaus (1968) — 166 psl.

¹⁰ *Psalm* 32,15.

pasireiškia kiekvienoje sieloje be išimties. Savaimė aišku, kad Dievo turimieji planai žmogaus neriboja, jo nesumenkina, nevaržo, bet kaip tik j išaukština. galina žmog ne tik dalyvauti dieviškiosios k rybos atbaigime, bet ir paioje jo prigimtyje ¹¹.

Labai tad svarbu peržvelgti ir suprasti Dievo mint , jo planus. Taiau Dievas gyvena neprieinamoje šviesoje * ^{11 12}, ir jo keliai ne m s keliai, jo mintys ne m s mintys¹³, taip kad galime sakyti — teisintis, kad jo planai mums yra nežinomi. Nors, tiesa, Dievo planai yra paslaptis, taiau bent pagrindiniuose bruožuose jis jau mums apreisk juos : pasaulio atbaigimas žmogaus k ryba ¹⁴, o žmogaus sudievinimas per dalyvavim Dievo prigimtyje ¹⁵. Palieka nežinomi tiktai Dievo keliai ir metodai atskiruose laikotarpiuose, konkreios formos, pati jo taktika. Bet ir tatai daugiau ar mažiau galima išskaityti iš paios esamos konkreios tikrovos. J stebdami, galime atpažinti bent artimesn s ateities krypt , ir tada k rybingai sijungti šit žmonijos uždaviniai realizavim , kad neb tume vyki eigos stabdžiai, arba tik pa i istorijos vyki stumiami, lyg neprotingos b tyb s, bet priešingai, patys tuos vykius apspr stume ir tuo atbaigtume save, lyg Claudel aprašytasis anas žavi j viduramžio katedr statytojas-architektas, kuris visas katedras palaik nieku, palygin s su ta, kuri jis, anas bestatydamas, pastat savo sieloje — sukurdamas pat save.

Pirmasis Akademijos vis sekcij , o ypatingai teologijos, filosofijos, sociologijos uždavinys, yra glaudžiame bendradarbiavime išskaityti š Dievo plan m s laikams, sukurti atitinkamas dvasinio ir kult rinio gyvenimo formas. Tai didelis uždavinys ir platus darbo laukas, bet ir laim jimas užtikrintas, nes darbas, kur esame pašaukti, yra Dievo-K r jo plan vykdymas. Jo palaima lyd s visas

* Antrasis Vatikano Visuotinis Susirinkimas irgi nurodo t pat keli : « Populus Dei, fide motus, qua crediti se a Spiritu Domini duci qui replet orbem terrarum, in eventibus, exigentiis atque optatis, quorum una cum ceteris nostrae aetatis hominibus partem habet, quatenam in illis sint vera signa praesentiae vel consilii Dei, discernere satagit » (*Gaudium et Spes*, 11 nr. žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966) ; lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 178 psl. arba Vilniaus (1968) — 128 psl.).

¹¹ 2 *Petro* 1,4.

¹² 1 *Timotejui* 6,16.

¹³ « Mano mintys ne j s mintys, ir mano keliai ne j s keliai, sako Viešpats. Nes kaip dangus aukštai nuo žem s, taip aukštesni mano keliai už j s kelius, ir mano mintys už j s mintis » (*Isaijas* 55,8-9 ; ir *Rom nams* 11,33-34) : « O, Dievo turtu, išminties ir žinojimo gilybe, kaip nesuprantami jo teismai ir nesusekami jo keliai ! Nes kas pažino Viešpaties mint ? arba kas buvo jo patar jas ? » (plg. *Isaijo* 40,1-3).

¹⁴ *Pradžios* knyga 1,28.

¹⁵ 2 *Petro* 1,4.

pastangas ir duos joms vaisingumo ¹⁶. Belieka tad tik pasidr sinti himno žodžiais : *Quantum potes, tantum aude* — kiek tik paj gi, tiek išdr sk ¹⁷, arba kantiškuojn: *sapere aude* — išdr sk pasinaudoti savo proto ir valios galia k rybai, išaik iš nesubrendimo ir neryžtingumo met .

Ir gal niekas tiek vaizdžiai neišreiškia Akademijos uždavini ir jos nari nusiteikimo, kaip Adomo Mickevi iaus 1819-1822 met laikotarpyje filaretams parašytoji *Giesm Jaunystei* :

Siek ten, kur vyzdis nepasiekia,
Laužk tai, ko protas nepaj gia.
Jaunysta, tavo gale — tai or vytis,
Kaip griaustinys tavo petis ¹⁸.

Per Akademijos nari suvažiavim Chicagoje 1961 metais buvo pamin ta 40 met nuo Akademijos k rimo, o šiais metais sueina jau 10 met nuo jos veiklos atnaujinimo trentyje. Šita sukaktis ir šito garbingo suvažiavimo šventadieniška nuotaika yra labai graži proga, pagal Akademijos paskirt , jos pob d ir galias aspiracijas pakviesti visus lietuvius sijungti j , ar tai grynai moksliniam darbui, ar bent bendravimui ir išlikimui gytame kul- t riniame laipsnyje, jeigu d l nelemt tremties aplinkybi , vienam ar kitam neb t laim s dirbti tiesiogin mokslo darb ; kitus gi, prijau ian ius šiai mokslo id jai, — šios Akademijos narius r - m jus, jos id jos skleid jus ir populiariojus.

Lietuvi Katalik Mokslo Akademia yra aukš iau pilkos kasdienyb s stovinti, vien mokslo, tiesos, g rio ir grožio realizavimo tesiekianti institucija.

Visus tad maloniai kvie iu darn , k rybing tiesos ieško- jim , teisingumo realizavim , g rio ir grožio ideal siekim bei kit didži j tautos ir žmonijos pašaukimo uždavini vykdyt . Dar kart to paties didžiojo poeto žodžiais betariant :

Petis pet ! Ei, bendrais
Apjuoskim žem grandiniais !

¹⁶ « Kaip lietus ir sniegas nusileidžia iš dangaus ir ten daugiau nebegr žta, bet girdo žem , vilgo j ir daro j derling , duoda s klos s jan iam ir duonos valgan iam ; taip bus mano žodis, kurs išeina iš mano burnos ; jis negr š mane tuš ias, bet padarys, ko tik aš nor jau, ir bus s kmingas tuose dalykuose, kuriems aš j siun iau» (Isaijo 55,10-11).

¹⁷ Dievo K no švent s Miši himnas *Lauda Sion Salvatorem*.

¹⁸ *Iš Adomo Mickevi iaus Rašt* , Vilnius 1919, 7 psl. ; M. Gustai io ver- timas.

Mintis vienam sušaukim židinin,
Ir židinin vienam dvasias !... ¹⁹

Su savo sveikinimais ir link jima miela man perduoti taip pat sveikinimus ir prof. dr. Juozo Ereto, vieno iš Akademijos k r j , ir Akademijos vicepirmininko, prof. dr. Zenono Ivinskio.

Šventoji Dvasia, Tiesos, Meil s ir K rybos Dvasia, tevadovauja šitam suvažiavimui, telemia nutarimus ir šimteriopus tesuteikia darbams ir pastangoms vaisius. Gausi Dievo palaima telydi visus Akademijos darbus ir užsimojimus !

Kun. A. Liuima, S. J.

New Yorkas, 1964 metais, rugs jo 5 dien

¹⁹ Ten pat.